

PASTORACE NEMOCNÝCH

- dobrovolníci 2016

Láska je oheň, který rozpaluje tvé srdce,
aby nebylo chladné.

Je však také vánek, který tě osvěžuje, když už nemáš sil.

Láska je brána, která tě vybízí vystoupit ze sebe sama.

Láska je chléb, který sytí hlad tvého srdce.

Je však také stůl, u něhož můžeš utišit hlad v srdci tvých bližních.

Don Tonino Lasconi

Jeden muž potkal na procházce městem žebrající děvčátko oblečené v hadrech. V myšlenkách se obrátil k Pánu: "Bože, jak můžeš takovou věc dopustit? Prosím tě, udělej s tím něco.,,
Během dne viděl kolem sebe tolik bídy, bolesti a utrpení.....
Večer uviděl v televizních zprávách zabitě lidi, oči umírajících dětí , mnoho nemocných a trpících. Před usnutím se znovu se modlil: "Pane, tolik je na světě bídy. Udělej něco!"

Ve spánku mu Pán odpověděl:

"Já jsem už něco udělal - stvořil jsem tebe!.,,

P. Bruno Ferrero

Když nastal večer, přistoupili k němu učedníci a řekli:
„Toto místo je pusté a je už pozdní hodina. Propust’
zástupy, ať si jdou do vesnice nakoupit jídlo.“

Ale Ježíš jim řekl:

„Nemusejí odcházet; vy jim dejte jíst!“

Matouš 14, 15-17

Třetího dne byla svatba v Káně Galilejské. Byla tam Ježíšova matka; na svatbu byl pozván také Ježíš a jeho učedníci. Když se nedostávalo vína, řekla Ježíšovi jeho matka: „Už nemají víno.“

Ježíš jí řekl: „Co to ode mne žádáš! Ještě nepřišla má hodina.“

Matka řekla služebníkům: „**Udělejte cokoli vám nařídí.**“

Jan 2, 1-5

PASTORACE, pastorační

**Základ a zároveň i obsah služby
obsahuje výraz pastýř, pastor.**

Pán Ježíš je dobrý a laskavý pastýř,
který zná své ovce a ovce znají jeho hlas.
Ztracenou ovečku jde Pán hledat
a když ji najde, s láskou si ji vloží
na ramena a donese ke stádu do ovčince.

Ježíš je též nazýván Mistrem, učitelem,
lékařem duše i těla.

Rozlišujeme tzv. kategoriální pastorační např.:
nemocným, mládeži, vězňům, seniorům, rodinám,
Romům, pro bezdomovce, drogově závislé, cizince

**Nezapomínejme na modlitbu před každou
i tou sebemenší službou!!!**

Definice nemoci

Učení víry neformuluje dogmatickou definici nemoci, ale odkazuje na zkušenost s ní – uvádí ji do vztahu k Bohu a spáse člověka. Křesťan, který poznává nemoc u druhých a řídí se dle příkladu Ježíše Krista, nebude ji nikdy chápat jako trest za hřích a nebude nemocnému, s nímž se ztotožnil Ježíš, v jeho nouzi a izolaci pomáhat jen zbožnou útěchou.

Srov. Teologický slovník, Karl Rahner a Herbert Vorgrimler

Stav organismu vznikající působením zevních či vnitřních okolností narušujících jeho správné fungování a rovnováhu. Dochází k poruchám funkce a struktury orgánů vedoucím ke vzniku příznaků nemoci a k dalším důsledkům.

Nemoc je souhrn reakcí organismu na poruchu rovnováhy mezi ním a prostředím. Nemoc postihuje i okolí nemocného člověka. Vystává nutnost péče, dochází ke změnám v životním rytmu rodiny, může docházet k ekonomickým problémům.

Nemoc je vždy doprovázena subjektivními pocity, individuálními prožitky.

http://www.wikiskripta.eu/index.php/Pojet%C3%AD_zdrav%C3%AD_a_nemoci

Počátky pastorační služby nemocným mají kořeny v řeholních společenstvích.

Ty se od počátku (již od 4. století) snažily naplňovat službu nemocným a umírajícím v duchu Boží lásky. Od svého vzniku se zaměřovaly především na chudé, nemocné, trpící, umírající a poskytovaly jim péči v klášterních špitálech.

Sv. Anežka Česká

Nejznámější církevní řády a kongregace se zaměřením na péči o nemocné a umírající

11. století	
	<i>datum založení</i>
Johanité	kolem r. 1040 u nás r. 1156
Vojenský a špitální řád rytířů sv. Lazara Jeruzalémského	r. 1098 u nás r. 1154
12. století	
Suverénní vojenský a špitální řád sv. Jana Jeruzalémského z Rhodu a Malty	
= řád maltézských rytířů	r. 1119
Johanitky	před r. 1182

13. století

Řád křížovníků s červenou hvězdou	Sv. Anežka Česká, Praha r. 1233
-----------------------------------	------------------------------------

16. století

Řád milosrdných bratří	r. 1572 k nám r. 1605
------------------------	--------------------------

Kamiliáni	r. 1582
-----------	---------

17. století

Řád sv. Alžběty	r. 1622 k nám r. 1719
-----------------	--------------------------

Vincentky - Společnost dcer křesťanské lásky sv. Vincenta de Paul	r. 1633
--	---------

Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského	r. 1652 k nám r. 1856
--	--------------------------

Hospital Kuks – Milosrdní bratři

1/12/2011

© foto: Jan Králík 2008

19. století

Satmárky - Kongregace milosrdných sester sv. Vincenta	r. 1842
Milosrdné sestry Panny Marie Jeruzalémské	13.-16.století, znovu od r. 1841
Milosrdné sestry III. řádu sv. Františka, tzv. Opavské	r. 1844
Sestry Služebnice Neposkvrněného početí Panny Marie	r. 1850
Kongregace Šedých sester- Křížové sestry	r. 1856
Mariánky- Dcery božské lásky	r. 1868
Sestry služebnice Neposkvrněné Panny Marie	r. 1892
Františkánky - Kongregace dcer sv. Františka z Assisi	r. 1894

20. století	
Sestry sv. Františka a blahoslavené Panny Marie ustavičné pomoci	r. 1905
Rafaelky	r. 1907 na Moravci
Těšitelky - Kongregace sester Těšitelek Božského Srdce Ježíšova	r. 1914 v Brně
Eucharistky	r. 1932
Urbanky - Apoštolát sekulárního františkánského řádu	r. 1933 v Praze
Kongregace Misionářek lásky Matky Terezy – Sestry Matky Terezy	
	r. 1948/50

Prvním pilířem pastorační péče je služba spirituální, nebo-li duchovní. Pro praktikující věřící je určena služba svátostná – např. podávání svatého přijímání, společné modlitby, četba z Bible, bohoslužby a udílení svátostí.

Každý z pacientů si nese svůj jedinečný a neopakovatelný životní příběh. Mnozí, aniž by tušili, nám dodávají sílu do další služby a obohacují nás.

Odpovězte na otázky:

- kdo z nemocných mne obohatil a čím
- co jsem se od nemocných naučil

Duchovní služba je nabízena i těm, kteří se k žádné církvi nehlásí (lidem tzv. nepraktikujícím). To, že člověk nechodí do kostela neznamená, že ve svém nitru nemá duchovní rozměr... Každý touží po lásce, každý chce být milován, každý má touhu po naději, odpuštění, u každého vyvstávají otázky spojené se smyslem života.

Duchovní službu může poskytnout do určité míry každý člověk, kterému není lhostejný člověk nemocný, oslabený, nebo v tísní.

V naší společnosti přibývá lidí, kteří se k žádné církvi nehlásí. Často jsou v duchovní nouzi a ani o tom neví!!!

Prof. Tomáš Halík používá pro tyto lidi výrazu „něcisté“ .

Příklad z praxe:

Nedávno silný člověk, manažer, je v nemoci totálně zdeptaný. „Duchovní službu? Tu já nepotřebuji. A co se pod tím pojmem vlastně skrývá? A kolik se za ni platí?“

Ke druhému pilíři duchovní služby patří **naslouchání a doprovázení** pacientů, zdravotnického personálu, klientů, jejich blízkých, popř. pozůstalých a navázání vztahu s nimi. Vyprávění je těžké, ale naslouchání je mnohem těžší.

„Pastorační péčí o nemocné a trpící v širokém slova smyslu rozumíme takové jednání s člověkem, ve kterém ho respektujeme v jeho jedinečnosti, přistupujeme k němu z pozice věřících křesťanů, doprovázíme ho v jeho nemoci, utrpení či umírání a pomáháme mu k lidsky důstojnému zvládnutí jeho životní situace, včetně smrti a to na jemu dostupné úrovni víry.“

Mons. Aleš Opatrný

Pastoraci
nemocných můžeme
též označit jako
službu člověka
člověku.

- Pomáhat může jen ten, kdo umí a chce pomoci sám sobě.
- Pravda je cesta k pacientově duši.

Dopis nemocného

*Byl jsem nemocný, a tys mě oslovila
jménem.*

*Byl jsem nemocný, a tys mi každé ráno
popřála dobré jítro.*

*Byl jsem nemocný, a byl jsem pro tebe
někdo a ne něco.*

*Byl jsem nemocný, a když jsem přišel do
nemocnice, přijala jsi mě ochotně a s
láskou.*

*Byl jsem nemocný, a tys mi dala něhu,
pochopení, pozornost a lásku.*

Pacient potřebuje především druhého člověka, jak výstižně uvádí Mons. Aleš Opatrný:

„Nemocný potřebuje někoho, kdo by ho chápal, dělal mu společníka v jeho otázkách (na které třeba také nemusí vždy odpovědět), aby mu někdo zajišťoval spojení se světem z něhož je nemocný vyřazen.“

Ke každému lidskému životu patří také skutečnost nemoci a smrti. Každý z nás je někdy pacientem, popřípadě znal či zná někoho nemocného v rodině, nebo ve svém bezprostředním okolí. Zkusme se na chvíli vcítit do situace pacienta s vážnou nevléčitelnou chorobou.

Co všechno nemocný člověk ztrácí?

Může to být postavení, životní jistoty, soukromí, intimita, životní rytmus, práce, volnost pohybu, možnost aktivity, rozhodování atd.

Jednou z nejproblematictějších a nejnaléhavějších otázek, kterou se nevléčitelně nemocní zabývají, je smysl bolesti a utrpení. Přidávají se strach, obavy z budoucnosti, otázky spojené se smrtí, slabost, různá vyšetření, náročná léčba a mnoho jiných.

U každého nemocného je v popředí obrovská touha po uzdravení.

Najednou je všechno jinak

Každá nemoc znamená **větší či menší izolaci**: izolaci od světa zdravých, izolaci od vlastní práce, koníčků, od rodiny. Čím pak je budoucnost nemocného nejistější, v tím větší izolaci se může cítit. Je sám se svou nemocí (za zdí nemocnice, ale i doma). Proto má dost času na přemýšlení. Zvláště u dlouhodobé hospitalizace, či onkologické popř. chronické diagnózy se setkáváme s tím, že nemocný je nucen přeorganizovat svůj žebříček hodnot, smířit se s novou situací a naučit se s ní žít. Věci, které pro něho dříve byly nepostradatelné, se ukazují jako zbytečné a naopak. **Dochází ke změně priorit v životě.** Do popředí se dostávají potřeby spirituální. Nemocný v této situaci potřebuje především člověka - naslouchajícího a chápajícího.

Nemocný by se neměl dostat do situace, kterou popisuje SZ: „*Na soucit jsem čekal, ale marně, na ty kdo by potěšili – nenašel se nikdo.*“ (Ž 69, 21)

Příklad: „Sestřičko, kvetou už stromy? Jak je venku? Jak rád bych se podíval do lesa.....“

„Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo byl Bůh.“ (*Jan 1,1*)

Už z úryvku prologu vnímavý posluchač cítí důležitost a význam našich slov. Slova, která někdy vyslovujeme bezmyšlenkovitě, ve spěchu, tvrdě, bez jakéhokoli citového zbarvení, bez lásky, bez úcty k druhému člověku. A my víme, že se léky dají podat dvojnásobným způsobem a přitom stačí tak málo....

„Bez pravidelných chvil modlitby a naslouchání Slovu se v našem životě jen těžko něco změní.“ P. Vojtěch Kodet

Jak vést rozhovor?

- zajímat se o druhého
- nechat druhého hovořit
- umět hovořit o tom, co zajímá druhého
- nepřehánět kritiku
- opatrně s příkazy
- uznat vlastní chybu
- pochválit, co za pochvalu stojí
- vžít se do situace druhého (empatie)
- nehádat se destruktivně
- důležitější je co neříkáme, než co říkáme

Obecně rozdělujeme potřeby nemocných do čtyř základních skupin – potřeby biologické, psychologické, sociální a spirituální.

V základu pomyslné pyramidy stojí *biologické potřeby* – potřeby našeho těla, pudy, instinkty, následují *potřeba bezpečí a jistoty* - bezpečí sociální, existenční; *sounáležitost a láska* - potřeba někam patřit, potřeba ocenění; *sebeaktualizace* - osobní růst, *sebepřesah*-nalézání smyslu.

Aby se mohly uplatnit vyšší potřeby, musí být dostatečně uspokojovány potřeby nižší. Priorita potřeb se ale v průběhu nemoci mění.

Uvádím v této souvislosti výrok MUDr. Svatošové: *„Jestliže na začátku byly prvořadé potřeby biologické, v závěrečné fázi velmi často nabývají na důležitosti potřeby spirituální.“*

Pastorační péče obsahuje:

- rozhovory
- obyčejná lidská přítomnost v dialogu i mlčení
- bratrský soucit
- láska k bližnímu
- naslouchání, společné hledání odpovědí
- čtení z Bible
- modlitba za nemocné, zdravotníky
- účast na bohoslužbách, slavení svátostí

Duchovní služba je nabízena jako součást celkové péče o nemocné:

- pacientům
- zdravotníkům
- příbuzným nemocných
- dobrovolníkům
- pozůstalým

!!! duchovní služba nesmí být nikdy vnucována, není náboženskou agitací, ani „lovením“ duší, nenabízí zázračné uzdravení, vždy musí být respektováno svobodné rozhodnutí člověka

Prosím, zapamatujte si!

Duchovní služba stojí vždy na straně pacienta!
Duchovní služba brání důstojnost každého nemocného,
umírajícího i zesnulého!
Smrt není porážkou, jako ani život není vítězství.

Několik rad:

- takt, rozvaha, pokoj, vytvoření pocitu bezpečí není vždy snadné
- službou může být milý úsměv, pohlazení nemocného, objetí pozůstalých
- snaha o pravdivost – o nemocném a jeho stavu, o sobě
- kdo může pomoci – hlavní tíha je zpravidla na několika osobách, ale může být i na 1 člověku
- opatrně se slibem nemocnému
- oblečení volte ve světlejších barvách – vyhněte se černé a tmavě modré
- i hudba může nemocnému velice pomoci – živá, CD, kazety

Základní otázky:

- I. Komu sloužíme – dospělí?, děti?, nemocnice?, hospic?
 - II. Co pro nemocného mohu a nebo nemohu udělat
 - III. Jak sloužíme
-

Odpovězte každý sám na otázky:

Kde sloužím?

Co mne ke službě přivedlo?

Jaké pociťuji potíže ve službě? Co se mi nedaří?

Co mi služba nemocným přináší?

Je moje služba přijímána profesionálními zdravotníky?

Nemoc člověka změní. Proč???

•bolest

- nemocný může být v duchovní nouzi
- často má málo pozitivních podnětů
- cítí se ponížený
- špatně slyší
- může mít potíže v komunikaci
- cítí se zbytečným – břemenem, odstrčeným
- může mít dietní problémy (průjmy, zvracení)
- nemůže číst, psát
- doléhá na něho trápení v rodině (ve světě)
- negativně vnímá aktivity
- může být zmatený, počínající demence
- negativně hodnotí zdravotníky a spolupacienty

Pacient prochází ve svém onemocnění čtyřmi fázemi:

- **Agrese, hněv, vzpoura** = projevuje se zlostí na zdravotníky, na všechny kolem, nemocný má pocit nespravedlnosti – určitě zaměnili výsledky, to není možné
- **Smlouvání, vyjednávání** = nemocný hledá zázračný lék, je ochoten za své uzdravení zaplatit cokoliv, nabízí, jak bude užitečný. Od nás to vyžaduje maximální trpělivost
- **Deprese, smutek** = smutek z hrozící ztráty, strach z účtování. Můžeme pomoci urovnat vztahy, trpělivě nemocnému naslouchat.
- **Smíření, souhlas** = vyrovnání se s nemocí, pokora, boj skončil. Zde pomáhá mlčení, držení za ruku, kterým vyjadřujeme „jsem tady s tebou, záleží mi na tobě, nejsi sám“. Zejména v této poslední fázi může potřebovat rodina více pomoci, než samotný pacient.

V nemoci se čas jakoby „zastaví“, pacient má spoustu času přemýšlet o svém životě, **přehodnocuje žebříček hodnot**, učí se svoji nemoc přijmout a žít s ní. Čas nemoci je zvláštní čas, o některých věcech si člověk myslel, že se bez nich nemůže obejít a náhle se bez nich obejít musí a dokonce vidí, že může. A zas jiné věci, které snad považoval za okrajové, jsou teď pro něj nesmírně důležité. V tomto čase hledání a nalézání se **nemocní svěřují dosti často nám**, protože se svými blízkými o některých otázkách mluvit z nejrůznějších důvodů nechtějí (např. o smrti).

Když potřebuji pomoc

Cesta záchrany:

Jan 14, 6

Skutky 16, 31

Římanům 10, 9

Když se cítím osamělý:

Žalm 23

Izajáš 41, 10

Židům 13, 5-6

Když jsem smutný:

2. Korinským 1, 3-5

Římanům 8, 26-28

Když se trápím:

2. Korinským 12, 8-10

Židům 12, 3-13

Ochrana v nebezpečí: Žalm 91
Žalm 121

Když se bojím: Židům 13, 5-6
Efezským 6, 10-18

Beznaděj: Žalm 33, 18
Žalm 31, 24
Žalm 31, 15 – 18
Žalm 34, 6
Žalm 34, 19

Ztráta odvahy: Žalm 55, 23
Žalm 43, 5

Samota: Žalm 17, 6
Žalm 31, 8
Matouš 28, 20
Jan 14, 18 – 23

V čase bouří a zmatků: Izajáš 26, 3-4
Filipským 4, 6-7

Když jsem vyčerpaný: Matouš 11, 28-29
Žalm 23

ŽALM 91

Žalm je ujištěním o Boží ochraně pro všechny, kdo se k Bohu utíkají...

Bud' se mnou, Pane, v mé tísní.

Kdo přebýváš v ochraně Nejvyššího, – kdo dlíš ve stínu Všemocného, – řekni Hospodinu: „Mé útočiště jsi a má tvrz, – můj Bůh, v něhož doufám!“ Nepřihodí se ti nic zlého – a útrapa se k tvému stanu nepřiblíží. – Vždyť svým andělům vydal o tobě příkaz, – aby tě střežili na všech tvých cestách. Na svých rukou tě ponesou, – abys nenarazil o kámen svou nohou. – Po zmiji a hadu budeš kráčet, – šlapat budeš po lvu i draku. Vysvobodím ho, protože lne ke mně, – ochráním ho, protože zná mé jméno. – Vyslyším ho, až mě bude vzývat, – budu při něm v tísní, – zachráním ho a oslavím.

Modlitba za nemocného P. Vojtěcha Kodeta

Matko Ustavičné Pomoci, Tvůj Boží Syn, kterého držíš na ruku, Ti neodmítne žádnou prosbu. Doporuč mu tedy nemocného, za kterého teď prosím na kolenou před Tvým obrazem. Matko, řekni jen slovo svému Synu, a nemocný se uzdraví. Prosím Tě, neodmítej mou žádost. Nemocní mají přece mimořádný nárok na Tvůj něžný soucit. Proto popros svého Syna, aby vrátil zdraví našemu velmi drahému nemocnému. Matko, přijmi mou úpěnlivou prosbu! Ale když bude Boží vůle jiná, prosím Tě, nejsvětější Matko, vypros nemocnému dokonalou odevzdanost do svaté Boží vůle. Posilňuj jej v bolestech, vlij mu do duše trpělivost a důvěru v Boha. Ať nepodlehne malomyslnosti a zoufalství. Stůj při něm zejména tehdy, když se bude ubírat z tohoto světa do věčnosti. Ukaž, že jsi naší Matkou a nedopuť, aby moje prosby byly marné. Ukaž i nyní, že jsi Matkou Ustavičné Pomoci a zastaň se ubohého nemocného. Ty můžeš pomoci, protože jsi Panna mocná. Chceš pomoci, protože jsi Panna dobrotivá. Musíš pomoci, protože jsi Panna věrná. A ty pomůžeš, protože jsi Matka milosrdná.

Amen.

Modlitba v nemoci I.

Pane, s vírou, kterou jsi mi dal, tě vyznávám, všemohoucí Bože, prozřetelný Otče, Bože lásky a naděje.

S důvěrou ve tvá zaslíbení, která nepominou, k tobě přicházím, abych našel povzbuzení a útěchu v bolesti.

Dej mi sílu snést nemoc, a je-li to tvá vůle, daruj mi zdraví.

Prosím tě také za svou rodinu a za všechny,

kdo nesou tuto zkoušku spolu se mnou:

povzbuzuj je svou něžnou přítomností.

Amen.

Modlitba v nemoci II.

Smiluj se nade mnou, Hospodine, vždyť jsem chorý,
uzdrav mě, Hospodine, neboť mé kosti se chvějí a má duše je nadmíru vyděšená.
Hospodine, vysvobod' mou duši, zachraň mě pro své slitování.
Jsem vysílen od svého nářku, noc jak noc pláčem skráním své lože,
smáčím své lůžko slzami.
Tys mě vyvedl z matčina lůna a dávals mi bezpečně spočinout na jejích nadrech.
Na tebe jsem byl odkázán od narození, od klína mé matky jsi ty mým Bohem.
Nevzdaluj se ode mne, neboť jsem v tísní, buď blízko, vždyť nemám pomocníka.
Ty však, Hospodine, nestůj daleko,
Má sílo, pospěš mi na pomoc!

Srov. Žl 6,3 – 5,7; Žl 22, 10 – 12,20

Modlitba v nemoci III.

Pane Ježíši, pravé uzdravení světa,
obrat' ke mně svůj pohled plný lásky a pokory.
Před tvou bolestí je moje utrpení opravdu maličkostí, ale Ty,
který nepohrdáš ničím v nás, mně ukaž své hluboké rány,
abych z nich přijal život a uzdravení.
Uzdrav, Pane, pro zásluhy pro své utrpení, mé tělo a srdce,
uzdrav moji duši a zachovej mě ve svém objetí
něhy a odpuštění.
Amen.

Modlitba ve smutných chvílích

Ty jsi můj Bůh, smiluj se nade mnou, Pane, neboť stále k tobě volám.
Obvesel život svého služebníka, neboť k tobě, Pane, pozvedám svou duši.
Tys totiž, Pane, dobrý a shovívavý, nejvyšší milosrdný ke všem, kdo volají k tobě.
Vyslyš, Hospodine, mou modlitbu, všimni si hlasu mé snažné prosby.
V den svého soužení k tobě volám, ty mě přec vyslyšíš.
Chci tě chválit, Pane, můj Bože, celým svým srdcem a věčně velebit tvé jméno.
Obrát se ke mně a smiluj se nade mnou, dej mi pocítit svou lásku a něhu,
ať o ní mohu svědčit před těmi, které potkávám.
Pohlédni na mne a dej mi svou sílu, ať jsem důkazem tvé dobrotivosti
a ať ti mohu děkovat, že ty, Hospodine, jsi mi pomohl a potěšils mě.

Srov. Žl 86, 3 – 7; 12, 16 - 17

Modlitba ve stáří

Pane, dobrý Bože, děkuji ti za život, který jsi mi dal,
za radost, kterou jsem mohl prožít i za zkoušky,
které jsi seslal na mou životní cestu,
abych skrze ně ve všem poznával tvé milosrdenství,
které nikoho neopouští.

Prosím tě o odpuštění všech svých vin, o stálou pomoc
a dar zdraví, abych ke tvé slávě mohl ještě obětovat
nějaký dobrý čin.

Požehnej také všem mým drahým.

Amen.

Modlitba ve stáří Františka Saleského

Pane, ty víš lépe než já, že den ode dne stárnu a jednoho dne budu starý.

Chraň mě před domněnkou, že musím při každé příležitosti a ke každému tématu něco říci.

Zbav mne velké náruživosti chtít dávat do pořádku záležitosti druhých.

Nauč mě, abych byl uvážlivý a ochotný pomáhat, ale abych přitom nevrstal a neporučnickoval.

Zdá se mi, že je škoda z přemíry moudrosti nerozdávat – ale ty, Pane, víš, že bych si rád udržel pár svých přátel.

Nauč mne, abych dovedl mlčky snášet své nemoci a obtíže.

Přibývá jich a chuť hovořit o nich roste rok od roku.

Netroufám si prosit, abys mi dal dar s radostí poslouchat druhé, když líčí své nemoci, ale nauč mne trpělivě je snášet.

Také se neodvažuji prosit o lepší paměť – ale jen o trochu větší skromnost a menší jistotu, když se má paměť neshoduje s jejich pamětí.

Nauč mě té obdivuhodné moudrosti umět se mýlit.

Drž mě, abych byl, jak jen možno, laskavý. Starý morous je korunní dílo ďáblovo.

Nauč mě u jiných odhadovat nečekané schopnosti a dej mi krásný dar, abych se také o nich dovedl zmínit.

Mám vrásky a šedivé vlasy. Nechci si stěžovat, ale tobě, Pane, to říkám – bojím se stáří. Je mi tak, jako bych se musel rozloučit, nemohu zastavit čas. Pociťuji, jak den ze dne ztrácím sílu a přicházím o bývalou krásu.

Byl jsem pyšný na to, že se stále ještě mohu měřit s mladými.

Teď už cítím a uznávám, že již toho nejsem schopen. Byl bych směšný, kdybych se o to pokoušel.

Ale ty, Pane, říkáš: „Kdo věří ve mne, tomu narostou křídla jako orlovi“.

Dej mému srdci sílu, abych život přijal tak, jak jej ty řídíš.

Ne mrzoutsky, ne lítostivě se skleslou náladou, ne jako odcházející, ale jako vděčný a připravený ke všemu, k čemu mě ty ještě povoláš.

A k tomu dej mi všechnu sílu srdce.

Amen.

František Saleský (1567)

Modlitba díky

Miluji tě, Bože,

Protože jsi můj dobrotivý Otec.

Miluji tě nade všecko,

protože jsi nejvyšší Dobro, Krása a Štěstí

a jsi hoden veškeré lásky.

Miluji své bližní a v nich miluji tebe.

Bože, rozněcuj mou lásku!

Amen.

Modlitba za mír od sv. Jana Pavla II.

Modlím se k Tobě, Tvůrce přírody i člověka, pravdy a krásy!

Slyš můj hlas - vždyť je to hlas všech obětí všech válek a všeho násilí mezi jednotlivými národy;

slyš můj hlas, když Tě prosím a vlož do srdcí všech lidí moudrost míru, sílu spravedlnosti a radost ze společenství;

slyš můj hlas - vždyť mluvím jménem mnoha lidí v každé zemi a v každé epoše dějin, kteří nechtějí válku a jsou připraveni kráčet cestami míru;

slyš můj hlas a uděl nám rozumnost a sílu, abychom vždy dokázali odpovědět na nenávisť láskou, na nespravedlnost naprostou věrností spravedlnosti, na bídu sebezáporem, na válku mírem.

Bože, slyš můj hlas a uděl světu svůj trvalý pokoj a mír!

Amen.

Žít v lásce k druhým lidem a realizovat ji ve vzájemných vztazích znamená pomáhat si navzájem v každodenním životě a každý může uskutečňovat toto dílo, protože každý může dát něco vlastního těm, kterým se nedostává.

*„To, co děláme, je jen kapkou v oceánu.
Ale kdyby jí nebylo, chyběla by v něm.“*

Matka Tereza

Děkuji vám za pozornost.
Mgr. Zita Havlenová

zita.havlenova@rajhrad.charita.cz

